

UNIVERSITY OF MUMBAI

No.TAU/VCD/ 207 of 2001

CIRCULAR:-

Sub:- Appointment of Heads of University Departments

WHEREAS the Deputy Secretary, University Grants Commission, New Delhi, by his letter no.F.15-19/83 (CP), dated 10th November, 1982 had conveyed the decision taken by the Commission at its meeting held on 23rd July, 1983, in the matter of appointment of Heads of University Departments by rotation for guidance and necessary action:

AND WHEREAS the then Executive Council at its meeting held on 27th February, 1987 (vide Item No.24) had considered the above letter and appointed a committee to consider in all its aspects the aforesaid decision of the University Grants Commission and reconstituted the committee from time to time, the last committee being reconstituted on 28th February, 1992 (vide Item No.40);

AND WHEREAS upon consideration of the report of the committee appointed by the then Executive Council at its meeting held on 28th February, 1992 (vide Item No.40) and other relevant material, the then Executive Council at its meeting held on 31st March, 1993 (vide Item No.4) had passed a resolution in the matter of appointment of the Heads of the University Departments by rotation and requested the Vice-Chancellor to issue directions under Section 11 (6)(b) of the then Bombay University Act, 1974 to give effect to the resolution passed by the Council in the absence of a Statute in that behalf and accordingly the directions were issued by the then Vice-Chancellor (vide Circular No.TAU/94 dated 15th April, 1993);

AND WHEREAS the Management Council at its meeting held on 17th August, 1996 (vide item No.4) reconsidered the matter and appointed a committee to prepare draft guidelines for laying down criteria for appointment of Heads of the University Departments by rotation and to examine the existing directions issued by the Vice-Chancellor in that behalf (vide Circular No.TAU/94 dated 15th April, 1993) and suggest modifications, if any;

AND WHEREAS upon consideration of the report of the committee appointed by the Management Council at its meeting held on 17th August, 1996 (vide Item No.4) and the subsequent meeting of the Management Council at its meeting held on 10th August, 1997 (vide Item No.10) to prepare draft guidelines for laying down criteria for appointment of Heads of the University Departments by rotation from amongst its teachers, tenure of such appointment and to examine the existing directions issued by the Vice-Chancellor (vide Circular No.TAU/94, dated 15th April, 1993) for modifications, if any, passed a resolution in the matter of appointment of the Heads of University Departments by rotation and requested the Vice-Chancellor to issue fresh directions under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994, after modifying suitably the directions issued by the then Vice-Chancellor (vide Circular No.TAU/94, dated 15th April, 1993);

AND WHEREAS the Management Council at its meeting held on 11th September, 1998 (Vide Item No.16) upon consideration of the report of the committee appointed by the Council, passed a resolution accepting the report of the committee subject to certain modifications and requested the Vice-Chancellor to issue fresh directions under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994;

AND WHEREAS, upon consideration of the report of the committee appointed by the Council at its meeting held on 11th September, 1998 (Vide Item No.16) passed a resolution accepting the report of the committee subject to certain modifications and requested the then Vice-Chancellor to issue fresh directions under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994 and accordingly the directions were issued by the then Vice-Chancellor (Vide Circular No.TAU/67 of 1999 dated 19th February, 1999).

AND WHEREAS the proposal for approval of the directions issued by the then Vice-Chancellor under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994 vide Circular No. TAU/67 dated 15th February, 1999 in the matter of appointment of Heads of the University Departments by rotation was placed before an Ordinary meeting of the Senate held on 17th October, 2000, when the Senate passed the motion to refer back the proposal to the Management Council.

AND WHEREAS the Management Council at its meeting held on 31st October, 2000 (Vide Item No.31) had considered resolution passed by the Senate at its Ordinary meeting held on 17th October, 2000 in the matter of appointment of Heads of the University Departments by rotation and appointed a committee to examine the existing directions issued by the then Vice-Chancellor vide Circular No.TAU/67 dated 19th February, 1999 and to suggest modifications, if any to the Council.

AND WHEREAS the Management Council at its meeting held on 30th April, 2001 (Vide Item No.17) resolved that the report of the committee appointed by the Management Council at its meeting held on 31st October, 2000 to examine the existing directions issued by the then Vice-Chancellor vide Circular No.TAU/67 dated 19th February, 1999 in the matter of appointment of Heads of the University Departments by rotation and to suggest modifications, if any to the Council subject to amendment made therein in the course of discussion on the report of the committee and requested the Vice-Chancellor to issue a fresh directions under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994, in supersession of the earlier directions issued by the then Vice-Chancellor vide Circular No.TAU/67 dated 19th February, 1999 to the Directors/Heads of the University Departments on the subject of appointments of Heads of the University Departments;

NOW, THEREFORE, I, Dr. Vijay Khole, Ag.Vice-Chancellor of the University of Mumbai in exercise of the powers conferred upon me under Section 14(8) of the Maharashtra Universities Act, 1994 hereby direct:-

- 1) that the Seniority shall be the sole criterion for the appointment of the Head¹ of a University Department by rotation.
- 2) that the tenure of Headship of a University Department shall be for a period of 3 (three) years: and that the period of Headship shall not be extended beyond 3 years. However, the Vice-Chancellor shall be empowered to relieve a person from the Headship of a University Department if it is found that he/she has willfully omitted or refused to carry out the directions of the Vice-Chancellor or has committed breach of any of the terms and conditions of the service contract or any other conditions prescribed by the University or has abused the powers vested in him/her or if the continuance of the Head of the Department in the office is detrimental to the interests of the Department and inform the Management Council about such action.
- 3) that the criteria for appointment of Head of a University Department² shall be as under:-
 - (a) if the department has more than one Professor, the rotation of Headship shall only be amongst the cadre of Professor, provided that the Professor has a minimum of two years experience as Professor in the department. If only one Professor satisfies this criteria, the headship will rotate between this Professor and the next senior-most Professor. If no Professor satisfies this criteria, the senior-most Professor will be designated as the Head;

1 As all the following criteria are applicable to Directors of University Departments as well, the terms "Head" and "Headship" used in the text are synonymous with the terms "Director and Directorship".

2. In Clauses 3(a)-(g) below, all the numbers (e.g. more than one Professor) refer to the actual existing strength of the faculty; and not to the total sanctioned posts in the department.

- (b) if the department has only one Professor, the rotation of Headship will be limited only between the Professor and the senior-most Reader;
 - (c) if the department has only one Professor and no Readers, the rotation of Headship will be limited only between the Professor and the senior-most Lecturer;
 - (d) if the department has no Professor, and has more than one Reader, the rotation of Headship shall only be amongst the cadre of Reader, provided the Reader has a minimum of three years experience as Reader in the department. If only one Reader satisfies this criteria, the Headship will rotate between this Reader and the next senior-most Reader. If no Reader satisfies this criteria, the senior-most Reader will be designated as the Head;
 - (e) if the department has only one Reader, the rotation of Headship will be limited only between the Reader and the senior-most Lecturer;
 - (f) if the department has no Professor or Reader, the rotation of Headship shall only be amongst the cadre of Lecturer, provided the Lecturer has a minimum of five years experience as Lecturer in the department, and has a Ph.D. degree. If only one Lecturer satisfies this criteria, the headship will rotate between this Lecturer and the next senior-most Lecturer. If no Lecturer satisfies this criteria, the senior-most Lecturer will be designated as the Head;
 - (g) if the department has only a single faculty member, then the question of rotation of headship will not arise.
- 4) that for the appointment of Head, no distinction shall be made between:

- (a) those faculty appointed under direct selection and those promoted under the Career Advancement Scheme (CAS). Only the date of appointment/promotion to the cadre will be taken into consideration for deciding seniority;
- (b) those faculty appointed on a permanent basis and those recruited on a temporary basis, provided that those holding a temporary position have a lien on a substantive post in the University. In both cases, the rotation of Headship shall be governed by the provisions of Clauses 3(a)-3(f) specified above.

that an Advisory Committee consisting of senior members of the faculty shall be formed by the Head of the department to:

(i) advise the Head on important matters, (ii) make recommendations to the Head on certain issues, and (iii) assist the Head in carrying out routine day-to-day administrative work. The criteria for the formation and the composition of such advisory committees shall be as under:

(a) in large-sized department, i.e., those whose total sanctioned faculty strength is ten or more the Head shall constitute a five-person Advisory Committee (comprising the Head, the next senior-most faculty member, and any three other members of the faculty, one each from the cadres of Professor, Reader and Lecturer);

(b) in medium-sized departments, i.e., those whose total sanctioned faculty strength is more than five but less than ten, the Head shall form a three-person Advisory Committee (comprising the Head, the next senior-most faculty member and any one other member of the faculty);

03A1

(c) in small-sized departments, i.e., those whose total sanctioned faculty strength is five or less, the Head shall form a two-person Advisory Committee (comprising the Head and the next senior-most faculty member).

6) that the term of a Head will expire on the completion of a period of three years from the initial date of appointment as Head, irrespective of the actual period of Headship completed at the end of three years. This implies that all leave availed of by the Head during the period of Headship (including sabbatical) shall be treated as part of the three-year Headship period; and no extension of Headship shall be granted to compensate for the leave period.

7) that in all cases of an impending change in the Headship, appropriate information should be communicated, both, to the present Head as well as the future Head (By Clause 1, the next senior-most faculty member of the department is automatically the "Head Designate") at least one month in advance to ensure a smooth transfer of Headship of a Department.

8) that as soon as these rules come into force, they shall be made applicable as under:

(a) in respect of those who have been appointed as Head more than three years ago, their term as Head will expire on 30th June, 2001, regardless of the terms and conditions set out in their original Appointment Letter for Headship;

(b) in respect of those who have been appointed as Head less than three years ago, but whose total period of continuous Headship, inclusive of the period served as Acting/In-charge Head immediately prior to the appointment as Head, exceeds three years, their term as Head will expire on 30th June, 2001, regardless of the terms and conditions set out in their original Appointment Letter for Headship;

...6/-

- (c) in respect of those who have been appointed as Head less than three years ago, their term as Head will expire on the completion of a period of three years from the initial date of appointment as Head, regardless of the terms and conditions set out in their original Appointment Letter for Headship.

The above directions shall come into force with immediate effect i.e. the date on which the directions are issued and shall remain operative till such time as Statutes are made in those respects.

Mumbai-400 098,
16th June, 2001.

Vijay Khole
DR. VIJAY KHOLE
Ag. VICE-CHANCELLOR.

To:

The Directors/Heads of University Departments.

No. TAU/VCD/ 207-4 of 2001, Mumbai-400 098, 16th June, 2001.

Copy forwarded with compliments for information to :-

1. The Director of Education (Higher Education), Maharashtra State, Central Building, Pune-411 001.
2. The Administrative Officer (Higher Education Grants), Mumbai.
3. The Presiding Officer, College Tribunal for Mumbai and S.N.D.T. Women's Universities, University Buildings, Second Floor, East Wing, Fort, Mumbai-400 032.
4. The Secretary, Mumbai University Academic Staff Association, University of Mumbai, Vidyanaagari, Kalina, Santacruz (East), Mumbai-400 098.
5. The General Secretary, Mumbai University and College Teacher's Union, Vidyapeeth Vidyarthi Bhavan, 'B' Road, Churchgate, Mumbai-400 020.

Vijay Khole
DR. VIJAY KHOLE
Ag. VICE-CHANCELLOR.

Copy to the Finance & Accounts Officer, the Director of Student's Welfare, the I/c. Controller of Examinations the Deputy Registrars, the Assistant Registrars, the Assistant Registrar, University Sub-Centre Rathasiri, Executive Secretary to the Vice-Chancellor, Personal Assistants to the Pro-Vice-Chancellor, the Director, B.C.U.D. and the Registrar and the persons in charge of the different sections/units in the Registrar's office.

Record Section (Ten copies)

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- पदनि-२०१६/प्र.क्र.३०/२०१६/आ.पु.कक्ष

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- २५ मे, २०१७.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दिनांक ०२.०६.२०१५.
- २) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दिनांक २३.०९.२०१५.
- ३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दिनांक १७.११.२०१५.
- ४) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.६४/विसु-१, दिनांक १५.०१.२०१६.
- ५) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-पदनि-२०१६/प्र.क्र.०८/विसु-१, दिनांक ११.०२.२०१६.
- ६) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-पदनि-२०१६/प्र.क्र.३०/विसु-१, दिनांक १६.०९.२०१६.

प्रस्तावना :-

दीर्घकालीन वित्तीय स्थैर्यासाठी वेतनावरील खर्चाचा सरासरी दर हा महसूल वाढीच्या सरासरी दरापेक्षा अधिक असता कामा नये हे सर्वसाधारण तत्व पाळणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने नवीन पदनिर्मिती तसेच पदभरती यावर संदर्भ क्र. १ येथील दि. ०२.०६.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये निर्बंध घालण्यात आले आहेत. तसेच शासन निर्णय, दिनांक ११.०२.२०१६ व दि.१६.९.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय विभाग व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयातील मंजूर पदांचा आढावा घेऊन सुधारित आकृतीबंध दि.३० एप्रिल, २०१७ पर्यंत अंतिम करण्याच्या सूचनाही देण्यात आल्या आहेत.

तथापि, वरील शासन निर्णयानुसार प्रशासकीय विभागांकडून प्रस्ताव प्राप्त होत नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. यास्तव सर्व प्रशासकीय विभागांकडून आकृतीबंध अंतिम करण्याच्या दृष्टीकोनातून गांभिर्याने प्रयत्न करण्याच्यादृष्टीने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

शासन निर्णय दि.११ फेब्रुवारी, २०१६ नुसार सर्व प्रशासकीय विभागांनी उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता घेऊन सुधारित आकृतीबंध निश्चित करणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. सदर आकृतीबंध अंतिम करण्यासाठी दि.३० एप्रिल, २०१७ पर्यंत दिलेली मुदतवाढ संपुष्टात आली असल्याने आकृतीबंध निश्चित करण्यासाठी दि.३१ ऑगस्ट, २०१७ पर्यंत अंतिम मुदतवाढ देण्यात येत आहे.

प्रत्येक विभागाने माहिती तंत्रज्ञानावर आधारित विविध माध्यमातून गतीमानता आणण्यासाठी प्रयत्न करून एकूण मानव संसाधनांची मागणी ३० टक्क्याने कमी करणे गरजेचे आहे

जे प्रशासकीय विभाग सेवार्थ / शालार्थ प्रणालीतील मंजूर पदसंख्येत असलेली तफावत व इतर त्रुटी दूर करून, आकृतीबंध नव्याने अंतिम करून घेतील, त्याच विभागांना दिनांक ०२.०६.२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार तसेच त्यानंतर (अ) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दिनांक २३.०९.२०१५, (ब) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१, दिनांक १७.११.२०१५ आणि (क) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.६४/विसु-१, दिनांक १५.०१.२०१६ या शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेल्या सूचनांनुसार पदभरती करण्यास मुभा राहिल.

जे प्रशासकीय विभाग आकृतीबंध अंतिम मंजूर करून घेणार नाहीत, तोपर्यंत त्या विभागांना नवीन पदनिर्मिती तसेच पदभरती करता येणार नाही. तसेच तोपर्यंत पदे रुपांतरित करण्यासही अनुमती देण्यात येणार नाही.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०१७०५२५१५२२२७४०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुमीत मल्लिक)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य.
३. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन मुंबई-३५
४. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
५. सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक.
६. मंत्रालयीन सर्व विभाग.
७. मंत्रालयाच्या सर्व विभागाखालील विभाग प्रमुख व प्रादेशिक विभाग प्रमुख.
८. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
९. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.
१०. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.

११. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
१२. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
१३. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
१४. आयुक्त, राज्य माहिती आयोग (सर्व)
१५. सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
१६. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद.
१७. राज्य महिला आयोग, वरली, मुंबई.
१८. सर्व विभागीय आयुक्त.
१९. सर्व जिल्हाधिकारी.
२०. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा.
२१. महासंचालक, यशदा, राज भवन आवार, बाणेर रोड, पुणे.
२२. महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
२३. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
२४. महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
२५. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
२६. सिनियर रिसर्च ऑफिसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यय विभाग), खोली क्र.२६१, नॉर्थ ब्लॉक, नवी दिल्ली.
२७. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
२८. संचालक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई.
२९. सह संचालक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/नागपूर/अमरावती.
३०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
३१. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
३२. जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी लेखा.
३३. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
३४. सर्व लेखाधिकारी, वेतन पडताळणी पथक, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद.
३५. मुख्य अधिकारी, सर्व नगरपालिका.
३६. कार्यकारी अधिकारी, कॅन्टोनमेंट बोर्ड, खडकी/देहू रोड/देवळाली/अहमदनगर.
३७. कुलसचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहूरी, जिल्हा अहमदनगर.
३८. कुलसचिव, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
३९. कुलसचिव, कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी.
४०. कुलसचिव, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला.
४१. कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
४२. कुलसचिव. पुणे विद्यापीठ, पुणे.
४३. कुलसचिव, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.

४४. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
४५. कुलसचिव, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.
४६. कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
४७. कुलसचिव, अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.
४८. कुलसचिव, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई.
४९. कुलसचिव, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव.
५०. कुलसचिव, महाराष्ट्र पशु व मत्स्यविज्ञान विद्यापीठ, नागपूर.
५१. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रज्ञान विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड.
५२. बहुजन समाज पार्टी, डी-१, इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई.
५३. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरेक क्र.१, नरिमन पॉईंट, मुंबई.
५४. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४ राजभवन, मुंबई ४.
५५. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी मुंबई १३.
५६. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, दादर, मुंबई २५.
५७. राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉईंट, मुंबई २१.
५८. शिवसेना, शिवसेना भवन, दादर, मुंबई २८.
५९. निवड नस्ती, वित्त विभाग (आ.पु.क.).

वेतनावरील खर्च नियंत्रित करणे.

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.४१/अर्थ-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

तारीख: ०२ जून, २०१५

शासन निर्णय

मा. राज्यपाल महोदयांनी दि. १२.११.२०१४ रोजी राज्य विधानमंडळाच्या अधिवेशनातील अभिभाषणात राज्याची आर्थिक स्थिती, राज्याची स्वीकृत दायित्वे, भविष्यातील वाटचाल आणि खर्च अधिक पारदर्शक व कार्यक्षमतेने करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना विषय करणारी श्वेत पत्रिका शासनाकडून काढण्यात येईल, असे स्पष्ट केले होते. त्यास अनुसरून मार्च २०१५ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात महाराष्ट्र राज्याच्या वित्तीय स्थितीबाबत श्वेत पत्रिका सादर करण्यात आली. या श्वेत पत्रिकेमध्ये (पृ.१० वर) "दीर्घकालीन वित्तीय स्थैर्यासाठी वेतनवाढीवरील खर्चाचा सरासरी दर हा महसूली वाढीच्या सरासरी दरापेक्षा अधिक असता कामा नये, हे तत्व सर्वमान्य आहे." असे नमूद करण्यात आले आहे.

२. सन २०१५-१६ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज सादर करतांना महसूल वाढीचा दर ९.६४ % इतका अपेक्षित धरण्यात आला आहे. हा महसूल वाढीचा दर लक्षात घेता, दीर्घकालीन वित्तीय स्थैर्यासाठी वेतनवाढीचा सरासरी दर हा महसूल वाढीच्या सरासरी दरापेक्षा अधिक असता कामा नये, हे सर्वमान्य तत्व पाळणे आवश्यक आहे. तसेच दि. १.१.२०१६ पासून सातव्या वेतन आयोगाच्या अपेक्षित शिफारशीमुळे वेतनावरील खर्चात मोठी वाढ संभवते. या सर्व बाबींचा विचार करून नवीन पदनिर्मिती तसेच पदभरती यावर नियंत्रण आणावे किंवा कसे, ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

३. वरील पार्श्वभूमीवर शासन आता पुढील प्रमाणे निदेश देत आहे :-

अ) नवीन पदनिर्मिती हे आदेश निघाल्यापासून पूर्णपणे बंद राहील. मात्र, हे बंधन सिडको, MMRDA, PMRDA, NIT, NMRCL, MMRCL, PMRCL, यासारख्या आर्थिक सक्षम स्वायत्त संस्थांना तसेच केंद्र शासन पुरस्कृत (ज्या आस्थापनांचे पगार केंद्र शासनाच्या अनुदानातून होतात) संस्थांना लागू राहणार नाहीत.

ब) खालील "क" मध्ये नमूद केलेल्या संवर्गाव्यतिरिक्त इतर संवर्गातील सरळ सेवेच्या कोट्यातील रिक्त असणाऱ्या पदांपैकी ५०% किंवा एकूण संवर्गाच्या ४% यापैकी जे कमी असेल इतकीच पदे भरण्यात यावीत.

क) शिक्षक, पोलीस कॉन्स्टेबल, ग्राम सेवक, तलाठी, आरोग्य परिचारीका, पशुधन परीक्षक, मत्स्य व्यवसाय विभागाचे तालुका स्तरावरील अधिकारी, वन रक्षक, कृषी सहायक, पाटबंधारे विभागाचे कनिष्ठ अभियंता या संवर्गात एकूण रिक्त पदांपैकी ७५% पर्यंत पदे भरण्यास मुभा राहील.

ड) उर्वरीत पदे भरण्यासाठी अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती राहील. या समितीपुढे प्रस्ताव सादर करतांना विभागाने खात्यात सध्या वेतनावर होणारा खर्च व त्यात होणारी संभाव्य वाढ यांचा आढावा घेऊनच प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.

४. प्रशासकीय विभागाला प्रशासनावर कोणताही विपरीत परिणाम न होता, विभागामध्ये एकूण उपलब्ध कर्मचाऱ्यांचे समायोजन करण्याचे संपूर्ण अधिकार राहतील. विभागाच्या ज्या संवर्गाच्या बाबतीत कामांची आवश्यकता कमी झाली आहे, अशा संवर्गातील पदांची विभागातील तीच वेतनश्रेणी असलेल्या दुसऱ्या संवर्गात आवश्यकतेनुसार पदे स्थानांतरण करता येतील. तथापि त्या विभागांतर्गत एकूण पद संख्येच्या मर्यादेतच असे समायोजन राहील. जर पदे स्थानांतरण करावयाच्या संवर्गाची वेतनश्रेणी वेगळी असेल तर अशा स्थानांतरणास उपरोक्त समितीची मान्यता आवश्यक राहील.

वरीलप्रमाणे कार्यवाही अंती काही अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचे समायोजन विभागाकडील पदांवर करता येत नसल्यास हा अतिरिक्त ठरणारा अधिकारी / कर्मचारी वृंद शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. असंक-१००१/प्र.क्र.२२/ २००१/वित्तीय सुधारणा, दि. १० सप्टेंबर, २००१ नुसार निर्गमित केलेल्या सूचनेनुसार वित्त विभागात कार्यरत असलेल्या अतिरिक्त संवर्ग कक्षाकडे पदनिहाय व संवर्गनिहाय वर्ग करावा.

५. प्रशासकीय विभागाने वरील बाबींमुळे कामावर परिणाम होणार नाही, याकरीता ई-गव्हर्नन्स चा वापर करावा.

६. अनावश्यक खर्च कमी करणे, कमी मनुष्यबळाचा वापर करून गुणवत्तेचे प्रशासन करणे, याचबरोबर कामाच्या गुणवत्तेवर परिणाम न करता खर्च १०-१५ % कमी करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या गोपनीय अहवालामध्ये त्याप्रमाणे नोंदी घेण्यात याव्यात.

७. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०६०२१५३५००३९०५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स्वा. शि. क्षत्रिय)

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) राज्यपालांचे सचिव.
- २) मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव.
- ३) सर्व विधानमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई.
- ४) सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक.
- ५) मंत्रालयीन सर्व विभाग.
- ६) मंत्रालयाच्या सर्व विभागांखाली विभाग प्रमुख व प्रादेशिक विभाग प्रमुख.
- ७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.
- ८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.
- ९) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १०) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

- ११) प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.
- १२) आयुक्त, राज्य माहिती आयोग, (सर्व).
- १३) सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.
- १४) प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई / नागपूर / औरंगाबाद.
- १५) राज्य महिला आयोग, वरली, मुंबई.
- १६) सर्व विभागीय आयुक्त.
- १७) सर्व जिल्हाधिकारी.
- १८) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा.
- १९) महासंचालक, यशदा, राजभवन आवार, बाणेर रोड, पुणे.
- २०) महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
- २१) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई
- २२) महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
- २३) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर
- २४) सिनियर रिसर्च ऑफिसर, पे रिसर्च युनिट, भारत सरकार, वित्त मंत्रालय (व्यय विभाग),
खोली क्र. २६१, नार्थ ब्लॉक, नवी दिल्ली.
- २५) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
- २६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २७) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २८) जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी हिशेब.
- २९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- ३०) सर्व लेखाधिकारी, वेतन पडताळणी पथक, मुंबई / नागपूर / पुणे / औरंगाबाद.
- ३१) मुख्य अधिकारी, सर्व नगरपालिका.
- ३२) कार्यकारी अधिकारी, कॅन्टोनमेंट बोर्ड, खडकी / देहू रोड / देवळाली / अहमदनगर.
- ३३) कुलसचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहूरी, जिल्हा अहमदनगर.
- ३४) कुलसचिव, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी.
- ३५) कुलसचिव, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी.
- ३६) कुलसचिव, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला.
- ३७) कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.
- ३८) कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
- ३९) कुलसचिव, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर.
- ४०) कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
- ४१) कुलसचिव, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.
- ४२) कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
- ४३) कुलसचिव, अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.
- ४४) कुलसचिव, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई.
- ४५) कुलसचिव, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव.
- ४६) कुलसचिव, महाराष्ट्र पशू व मत्स्यविज्ञान विद्यापीठ, नागपूर.

- ४७) कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रज्ञान विद्यापीठ, लोणेरे, रायगड
- ४८) मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई.
- ४९) उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई.
- ५०) उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.
- ५१) बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई-१.
- ५२) भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ., बॅरेक क्रमांक १, योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉईंट, मुंबई-२०.
- ५३) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभवन, एस.व्ही. पटेल रोड, मुंबई-४.
- ५४) भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-१३.
- ५५) इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई-२५.
- ५६) नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरिमन पॉईंट, मुंबई-२१.
- ५७) शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई - २८.
- ५८) वित्त विभागातील सर्व कार्यासने.
- ५९) निवड नस्ती, वित्त विभाग (अर्थ-१)